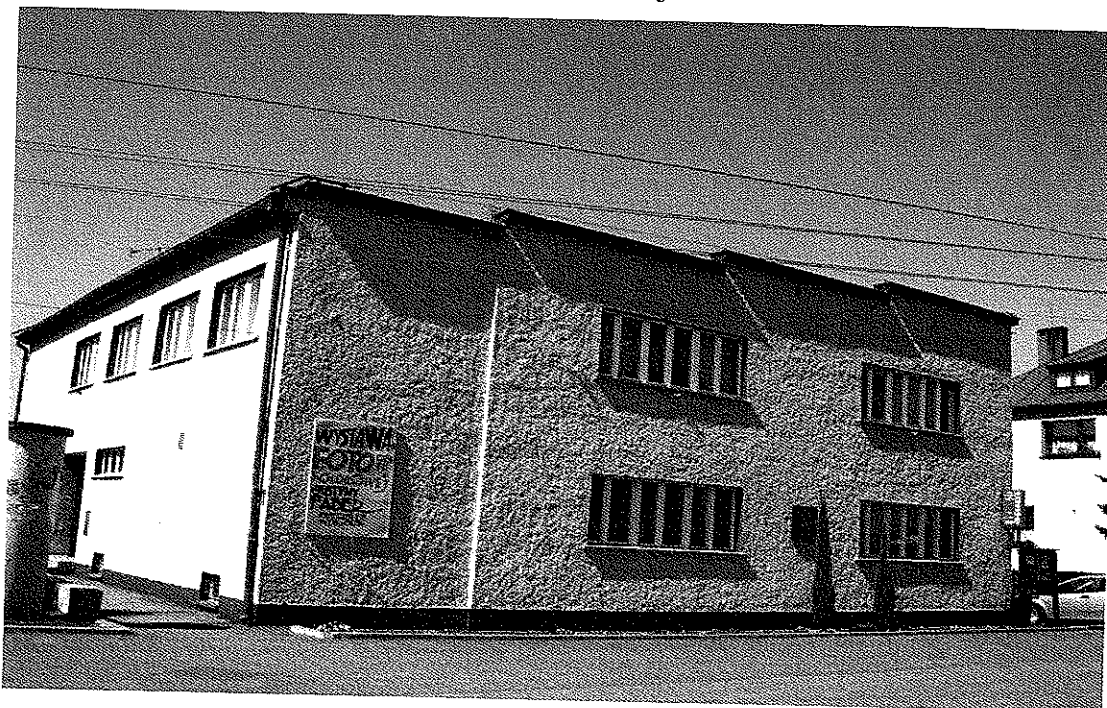

2.9.3 Aktywność Społeczności lokalnej

Odzwierciedleniem bogatych zasobów ludzkich Gminy Gorzyce jest intensywne życie kulturalne. W sołectwie Olza prężnie działa Wiejski Dom Kultury, który jest miejscem spotkań mieszkańców, różnych kół, organizacji kulturalnych, konkursów i zabaw oraz szkoleń. WDK w Olzie zajmuje się propagowaniem obyczajów i zwyczajów, jest także animatorem życia artystycznego społeczności lokalnej.

Zdjęcie nr 12. Budynek WDK Olza
źródło www.e-gorzyce.pl

W Olzie prężnie działa wiele organizacji społecznych, co świadczy o dużej aktywności mieszkańców tej miejscowości.

W 1912 r. została powołana Ochotnicza Straż Pożarna, której siedziba znajduje się w centrum sołectwa. Jednostka skupia 26 członków, wchodzi w skład Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. W 1995 r. jednostka została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, który zajmuje się walką z pożarami, likwidacją skutków klęsk żywiołowych, ratownictwem technicznym, ekologicznym oraz ratownictwem medycznym

Zdjęcie nr 13 Budynek OSP w Olzie
Źródło-opracowanie własne

Jedną z organizacji kulturalnych w Olzie jest słynny chór „Słowik nad Olzą”. Chór „Słowik nad Olzą” powstał w lutym 1920 roku. Ówczesni członkowie tego chóru brali czynny udział w kampanii na rzecz przyłączenia Górnego Śląska do Polski. W obecnym składzie zespół działa nieprzerwanie od 1977 roku po reaktywacji przez zmarłego niedawno Prezesa honorowego pana Aleksandra Mrozka. Chór współpracuje z polonijnym chórem „Lutnia” z Dolnej Lutyni w Czechach , oraz żeńskim chórem z Wolfsburga w Niemczech. Jest również zaprzyjaźniony z chórem „Słowik” z Przyszowic k/Gliwic , który to podarował „Słowikowi n/Olzą” organy po powodzi 1000 lecia w 1997 roku. W 1984 roku chór dostąpił zaszczytu śpiewania do mszy św. w kościele św. Krzyża w Warszawie transmitowanej przez program I Polskiego Radia a w 1991r gościł w Wolfsburgu na zaproszenie „Wolfsburger Frauenchor”. W roku 2003 chór wziął udział w Festiwalu Pieśni Maryjnej „Piekary 2003”, gdzie w konkursie organizowanym przez Okręg Wodzisławski PZChiO zajął jedną z czołowych lokat , zdobywając puchar dziekana dekanatu Wodzisławskiego. Dnia 21 maja 2006 r chór zaśpiewał na mszy św. transmitowanej w I pr TV Polskiej z Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach , natomiast w dniu 11 czerwca 2006r reprezentował Okręg Wodzisławski PZChiO na Trojoku Śląskim w Ostrawie gdzie jego występ nagrodzono wielkimi brawami i honorowym dyplomem. W 2007r w eliminacjach Festiwalu Pieśni Maryjnej „Magnificat” 2007 organizowanych w Pszowie „Słowik n/Olzą” zdobył Puchar Burmistrza Miasta Pszowa, a następnie w Piekarach zdobył III-cie miejsce w kategorii chórów mieszanych. Od 2003r chór jest organizatorem corocznego czerwcowego Zlotu Chórów

Okręgu Wodzisławskiego PZChiO w Olzie. Impreza ta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lokalnych chórów, na której corocznie występują.

W Gminie Gorzyce działa 12 kół gospodyń wiejskich, jednym z kół jest Koło Gospodyń Wiejskich z Olzy, skupiające 30 członkiń. Koło wraz z pracownikami Wiejskiego Domu Kultury w Olzie organizuje szereg imprez na przełomie roku. Spośród Koła wyodrębniła się Grupa Śpiewacza „Olzanki” skupiająca 8 utalentowanych kobiet uczestnicząca w różnych występach i konkursach pieśni ludowych, jednym z dokonań tej grupy jest nagranie teledysku oraz jego emisja w TVP Katowice.

W sołectwie Olza działa również Klub Piłkarski „Olszynka” Olza. Zespół obecnie uczestniczy w „B” Klasie Grupie Racibórz. Siedziba klubu znajduje się przy ul. Polnej

3. ANALIZA S W O T

SWOT – to analiza zasobów sołectwa i otoczenia zewnętrznego.

Analiza SWOT jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej.

- S – strengths – silne strony, atuty
- W – weaknesses – wady, słabe strony
- O – opportunities – szanse, okazje, możliwości
- T – threats – trudności, zagrożenia

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i słabe strony jako czynniki wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ, a szanse i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w bliższym i dalszym otoczeniu gminy.

Dla miejscowości Olza analiza przedstawia się następująco:

SILNE STRONY

- Atrakcyjne usytuowanie geograficzne w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Czechami a także ośrodków, aglomeracyjnych na śląsku,
- duże walory krajobrazowe miejscowości,
- stosunkowo wysokie bezpieczeństwo w gminie,
- aktywność społeczna,
- walory turystyczne ,
- dostępność placówek oświatowych na terenie miejscowości,
- śląski etos pracy cechujący mieszkańców,
- dobrze rozwinięta współpraca pomiędzy przedsiębiorcami, mieszkańcami oraz władzami samorządowym

SŁABE STRONY

- niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej
- ruch turystyczny na niezadowalającym poziomie – zbyt słabe wykorzystanie walorów turystyczno-krajobrazowych miejscowości,

- niewystarczająca promocja miejscowości,
- zanieczyszczenie rzek

SZANSE

- Bliskość budowanej autostrady A1,
- Bliskość granicy z Czechami jako szansa dla rozwoju handlu
- budowa szlaków turystycznych,
- rozwój budownictwa jednorodzinnego,
- rozwój miast sąsiadujących jako szansa na przyciągnięcie turystów i inwestorów,
- działania na szczeblu centralnym zmierzające do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej,
- rosnący stopień świadomości edukacyjnej młodzieży,

ZAGROŻENIA

- Niewystarczające środki w budżecie gminy w stosunku do potrzeb mieszkańców sołectwa,
- brak stabilności przepisów prawnych wspierających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców wsi (stosowanie najtańszych, nie ekologicznych rozwiązań w zakresie ogrzewania i gospodarki odpadami).

Sołectwo Olza znakomicie wykorzystuje swoje mocne strony, jakimi są m. in. wysokie walory przyrodnicze , turystyczne i krajobrazowe. Ponadto istniejąca infrastruktura społeczna oraz bliskość dużych aglomeracji miejskich wzmacniają szanse sołectwa i zachęcają do jego odwiedzania.

4. Planowane kierunki rozwoju i zadania do realizacji na lata 2009-2016

4.1. Cel główny

Wizja to opis pól aktywności w przyszłości, stanowiący najogólniejszy cel społeczności lokalnej. Wizję sołectwa Olza określono do roku 2016 i zdefiniowano ją następująco:

Olza jako miejscowość efektywnie wykorzystująca potencjał społeczności lokalnej, podejmująca inicjatywy aktywizujące mieszkańców oraz tworząca im najlepsze warunki życia przy jednoczesnej ochronie wartości środowiska naturalnego.

Cel główny jaki wynika z powyższej wizji to:

stworzenie sołectwa z wysoko rozwiniętą bazą kulturalną oraz turystyczno-rekreacyjną, służącą tworzeniu najlepszych warunków życia mieszkańcom, dbającego o walory środowiska naturalnego.

4.2. Cele strategiczne

Cele strategiczne to:

- ochrona środowiska naturalnego, oraz umiejętne gospodarowanie bogactwami ziemi,
- aktywizacja społeczno-kulturalna mieszkańców,
- uporządkowana przestrzeń publiczna,
- wzrost standardu bazy turystyczno-rekreacyjnej,
- podniesienie standardu życia mieszkańców.

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i ich deklaracją wspólnego urzeczywistniania nakreślonych celów. Wizja w swej istocie łączy wszystkie środowiska, siły i osoby na rzecz jej realizacji, jednak bez wskazywania sposobów i środków. Te zapewne będą wypadkową aspiracji, doświadczeń i pomysłowości mieszkańców i ośrodków decyzyjnych wcielających ją w życie.

4.3. Zadania planowane do realizacji w latach 2009-2016

LP	Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Szacunkowa wartość	Źródło pozyskania
1	Zakup strojów ludowych oraz instrumentu muzycznego dla zespołu „Olzanki” promującego kulturę regionu	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Promocja kultury regionu	2009	12.470,00	źródła zewnętrzne Budżet gminy
2	Budowa kanalizacji sanitarnej w Olzie w ramach zadania: „Ochrona Wód Dorzecza Górnej Odry – budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Gorzyce: Rogów – etap I zadanie 1 i 2; Belsznica – etap I zadanie 3; Olza- etap II zadanie 1	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Poprawa jakości środowiska naturalnego, ograniczenie odprowadzania ścieków sanitarnych bezpośrednio do rowów i cieków powierzchniowych	2009-2011	14 154 068,97	źródła zewnętrzne Budżet gminy
3	Budowa kładki na rzece Olzie	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Nowe możliwości rekreacji, aktywnego wypoczynku, wg potrzeb mieszkańców	2009-2011	4.000.000,00	źródła zewnętrzne Budżet Gminy
4	Budowa plaży i kąpieliska przy polu biwakowym	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Nowe możliwości rekreacji, aktywnego wypoczynku, wg potrzeb mieszkańców	2008-2010	587.338,00	Budżet Gminy
5	Remont kapitalny WDK Olza wraz z zakupem nagłośnienia	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Poprawa infrastruktury i wyposażenia infrastruktury kultury	2012-2015	700.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy
6	Modernizacja parku wiejskiego przy OSP – budowa muszli koncertowej, sanitariatów, ławek	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Nowe możliwości rekreacji, aktywnego wypoczynku, wg potrzeb mieszkańców	2012-2013	200.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy
7	Remont Szkoły Podstawowej w Olzie	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Poprawa stanu infrastruktury placówek oświaty	2010-2012	250.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy
8	Modernizacja i remont ścieżek rowerowych	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Poprawa stanu infrastruktury turystycznej na terenie sołectwa	2015	50.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy
9	Odwodnienie i ogrodzenie boiska sportowego	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Nowe możliwości rekreacji, aktywnego wypoczynku, wg potrzeb mieszkańców	2013	100.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy
10	Rewitalizacja terenu po byłym ośrodku KWK Anna	Zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców	Nowe możliwości rekreacji, aktywnego wypoczynku, wg potrzeb mieszkańców	2008-2011	9.820.000,00	Źródła zewnętrzne Budżet Gminy

5. Opis przedsięwzięcia głównego.

„Zakup strojów ludowych oraz instrumentu muzycznego dla zespołu „OLZANKI” promującego kulturę regionu”

Głównym celem realizacji przedsięwzięcia pn „Zakup strojów ludowych oraz instrumentu muzycznego dla zespołu „OLZANKI” promującego kulturę regionu” jest wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej w sołectwie Olza. Cele szczegółowe przedsięwzięcia to:

- umacnianie integracji ludności wiejskiej w sołectwie Olza,
- budzenie szacunku oraz kultywowanie regionalnych tradycji,
- zachowanie oraz dostęp do kultury regionu.

Na terenie sołectwa Olza ludność wiejska wyjątkowo chętnie angażuje się społecznie. Odzwierciedleniem tych bogatych zasobów ludzkich jest intensywne życie kulturalne mieszkańców wsi. W Olzie działa prężnie wiele organizacji społecznych, co potwierdza prospołeczny charakter mieszkańców tej miejscowości. W szczególności na wyróżnienie zasługuje tutaj Wiejski Dom Kultury, który jest miejscem spotkań mieszkańców, różnych kół, organizacji kulturalnych, konkursów i zabaw oraz szkoleń. WDK w Olzie zajmuje się propagowaniem obyczajów i zwyczajów, jest także animatorem życia artystycznego społeczności lokalnej.

Jedną z organizacji kulturalnych w Olzie jest słynny chór „Słowik nad Olzą”. Chór „Słowik nad Olzą” powstał w lutym 1920 roku. Chór współpracuje z polonijnym chórem „Lutnia” z Dolnej Lutyni w Czechach , oraz żeńskim chórem z Wolfsburga w Niemczech. Jest również zaprzyjaźniony z chórem „Słowik” z Przyszowic k/Gliwic. Od 2003 r. chór jest organizatorem corocznego czerwcowego Zlotu Chórów Okręgu Wodzisławskiego w Olzie. Impreza ta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lokalnych chórów, na której corocznie występują.

Ponadto w Olzie prężnie działa Koło Gospodyń Wiejskich , skupiające 30 członkiń. Koło wraz z pracownikami Wiejskiego Domu Kultury w Olzie organizuje szereg imprez na przełomie roku. Spośród Koła wyodrębniła się Grupa Śpiewacza „Olzanki” skupiająca 9 utalentowanych kobiet uczestniczących w różnych występach i konkursach pieśni ludowych. Zespół istnieje od dziesięciu lat przy WDK w Olzie i tradycją stało się, że występują na

wszystkich imprezach gminnych takich jak: festyny, dożynki gminne, festiwale itp. W ich repertuarze znajdują się pieśni ludowe, kościelne, kolędy czy pastorałki. Corocznie organizują Gminne spotkania kolędowe dla zespołów z Kół Gospodyń Wiejskich, są także współorganizatorkami Zlotu Chórów nad Olzą. „OLZANKI” znane są w kraju i za granicą. Zapraszane są na występy do miejscowości z sąsiednich gmin oraz do naszych południowych sąsiadów – Czech. O aktywności zespołu świadczy liczba organizowanych występów (kalendarz imprez w załączeniu). Zespół „OLZANKI” łączy pokolenia, integruje mieszkańców, wzbudza zainteresowanie młodego pokolenia własnym regionem, kulturą oraz tradycją. Dużym problemem dla „OLZANEK” jest jednak brak kompletnych i jednolitych strojów ludowych oraz sprzętu muzycznego służącego uatrakcyjnieniu występów. Obecnie używany sprzęt muzyczny jest wypożyczony, a stroje wykonane są własnoręcznie bądź też zakupione z własnych środków. Stroje, które zakupione zostaną w ramach projektu zawierać będą elementy zawierające wyróżniające Górny Śląsk od innych regionów Polski. Wykonane będą przez profesjonalistów w tej dziedzinie, którzy dokumentację wykonanych strojów każdorazowo uzgadniają z etnografami.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje zakup:

- 9 strojów damskich
- Akordeonu

Zarówno Program Odnowy Wsi Województwa Śląskiego na lata 2006-2010, jak i Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 zakłada niezbędne działania zmierzające do kultywowania w społecznościach lokalnych tradycji, historii i odrębności kulturowej w poszczególnych obszarach naszego regionu. Projekt wpisuje się także w Strategię Rozwoju Gminy Gorzyce do roku 2015. W związku z powyższym nie sposób nie wspierać realizacji takich projektów jak np.: „Zakup strojów ludowych oraz instrumentu muzycznego dla zespołu „OLZANKI” promującego kulturę regionu”.

Wykorzystane materiały

1. Strategia Rozwoju Gminy Gorzyce do roku 2015,2003,
2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gorzyce,2004,
3. Program Rozwoju Turystyki Gminy Gorzyce,2003,
4. Grzegorz Chlebik Zdenek Polasek, *Skarby Przyrody Pogranicza*, Wydawca: Urząd Gminy Gorzyce, 2005r.,
5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
6. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzyce, Gorzyce, wrzesień 2004r.,
7. Broszura, *Przewodnik po trasie rowerowej powiatu wodzisławskiego 316Y*, Wydawca: Stowarzyszenie „PROMOCJA, INTEGRACJA, ROZWÓJ” Gminy Gorzyce, 2001r.,
8. Daniel Jakubczyk, *Gorzyce i Dolna Lutynia*, Wydawca :Urząd Gminy Gorzyce, Gorzyce 2007r.,
9. Materiały i dane udostępniane przez Urząd Gminy Gorzyce,
10. Materiały i dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny w Katowicach,
11. www.gorzyce.pl,

Spis tabel

1.	Tabela nr 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce na koniec roku 2008.....	11
2.	Tabela nr 2 Liczba mieszkańców Olzie w latach 2004-2008	12
3.	Tabela nr 3 Urodzenia i zgony w Gminie Gorzyce w latach 2004-2008	13

Spis wykresów

1.	Wykres nr 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce w latach 2004-2008	12
2.	Wykres nr 2 Liczba ludności w miejscowości Olza w latach 2004-2008	13
3.	Wykres nr 3 Podmioty gospodarcze w Olzie	18

Spis rysunków

1.	Lokalizacja Gminy Gorzyce na tle województwa śląskiego i powiatu wodzisławskiego	4
2.	Lokalizacja sołectwa Olza.....	5
3.	Herb sołectwa Olza.....	11

Spis zdjęć

1.	Tereny rekreacyjne w Olzie	6
2.	Połączenie rzeki Olzy i Odry	6
3.	Kaplica św. Rodziny w Olzie.....	15
4.	Zabytkowy budynek dworca PKP w Olzie.....	15
5.	Krzyż przydrożny u zbiegu ulic Bogumińskiej i Dworcowej w Olzie	16
6.	Krzyż pokutny przy ul. Dworcowej w Olzie	16
7.	Kolonia Olecka w Olzie.....	17
8.	Akwen wodny w Olzie.....	20
9.	Noc Świętojańska”, wianki w Olzie	22
10.	Historyczna kładka na rzece Olzie.....	23

11.	Budynek Szkoły Podstawowej w Olzie.....	24
12	Budynek WDK Olza.....	25
13	Budynek OSP w Olzie.....	26